

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.06.2025 року про прийняття в другому читанні та в цілому Проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України (реєстр. № 11469 від 07.08.2024)», внесений народним депутатом України Бабієм Р.В., Загоруйко А.Л., Петруняком Є.В., Разумковим Д.О. та Ніколаєнком А.І. (реєстр. № 11469-П1 від 19.06.2025)

Комітет на засіданні 14 липня 2025 року (протокол № 235), згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 23 червня 2025 року (електронна картка документа (1918495), розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.06.2025 року про прийняття в другому читанні та в цілому Проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України (реєстр. № 11469 від 07.08.2024)», внесений народними депутатами України Бабієм Р.В., Загоруйко А.Л., Петруняком Є.В., Разумковим Д.О. та Ніколаєнком А.І. (реєстр. № 11469-П1 від 19.06.2025), та їх заяву Голові Верховної Ради України, додану до супровідних документів.

Поданим проектом Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 11469-П1) пропонується скасувати рішення Верховної Ради України від 18 червня 2025 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024), оскільки, як зазначено в пояснювальній записці до проекту Постанови: «..., – Ухвалення цього рішення відбулося із порушенням вимог Регламенту Верховної Ради України, зокрема, ч. 1 ст. 117, яка передбачає, що законопроект, підготовлений до другого читання, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за десять днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України...».

По суті поданого проекту Постанови Комітет зазначив таке.

Згідно з карткою законопроекту та інформацією розміщеною на офіційному веб-сайті Верховної Ради України документи, підготовленого до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024), а саме: порівняльну таблицю, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього Комітетом подано 09 червня 2025 року та надано народним депутатам України 13 червня 2025 року.

Відповідно до стенограм триваючого пленарного засідання Верховної Ради України від 17 та 18 червня 2025 року, розміщених на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024) у другому читанні 17 червня 2025 року було розпочато з таких слів головуючого на пленарному засіданні Верховної Ради України Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С.: «..., – колеги, у нас законопроект з реєстраційним номером 11469, це друге читання...», «..., – У нас тут є правки, виступи і так далі, дуже багато всього. Ми почнемо 3 хвилини і три правки, Дмитро Олександрович. 5 хвилин? П'ять правок, 3 хвилини. Навпаки? Дмитро Олександрович, уточніть. Будь ласка, 3 хвилини – Разумков і шість правок на врахування...».

Потім головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради України надав слово для виступу народному депутату України Разумкову Д.О., який зазначив, зокрема, таке: «..., – Я погоджуюся, тут треба віддати належне, що непогано попрацювало міністерство. Більша частина того, що ми пропонували в своїх правках, була врахована: і що мають приїжджати і тут ставати на військовий облік, і що сюди мають приїжджати для отримання паспорту іноземця. Але тим не менше це не виправдовує те, що сьогодні в плануєте порушити Конституцію України...». Після виступу народного депутата України Разумкова Д.О. та голосування щодо поправок номери 1, 768, 934, 1250, 1295, було надано слово для виступів народним депутатам України Скороход А.К., В'ятровичу В.М., Гончаренку О.О., Геращенко І.В., Тимошенко Ю.В., Власенку С.В., та проведено голосування щодо поправок номери 122, 137, 297, на яких наполягали ці народні депутати України.

Потім 18 червня 2025 року головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради України Перший заступник Голови Верховної Ради України Корнієнко О.С. зазначив, що: «..., – У нас продовжується розгляд законопроекту за реєстраційним номером 11469:...у нас буде через 10 хвилин голосування по правках на підтвердження...Зараз у нас буде так: 5 хвилин – Юлія Володимирівна, 5 хвилин – Андрій Вікторович Мотовиловець, і далі будемо голосувати правки на підтвердження...». Після виступу народних депутатів України Тимошенко Ю.В. та Мотовиловця А.В. і голосування щодо підтвердження поправок номери 18, 165, 346, 675, 851, 918, 1146, 1173, 1218, 1248 головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради України Перший заступник Голови Верховної Ради України Корнієнко О.С., поставив на

голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними «техніко-юридичними поправками» проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024).

Цей Закон було прийнято Верховною Радою України в другому читанні та в цілому («за» – 243 народні депутати України).

Комітет зазначив, що частиною першою статті 48 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що рішення Верховної Ради України можуть бути скасовані Верховною Радою України до підписання відповідного акта Верховної Ради України Головою Верховної Ради України.

Згідно з частиною третьою статті 48 Регламенту Верховної Ради України у разі порушення встановленої Регламентом Верховної Ради України процедури при розгляді й голосуванні проекту закону, постанови, іншого акта Верховної Ради України народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи чи його представник можуть звернутися до головуєчого на пленарному засіданні із заявою про порушення Регламенту Верховної Ради України при розгляді й голосуванні питання.

У свою чергу, головуєчий на пленарному засіданні, згідно з частиною четвертою статті 48 Регламенту Верховної Ради України, повинен невідкладно вжити заходів для усунення порушень Регламенту Верховної Ради України, які виникли при розгляді й голосуванні питання, або у разі виникнення перешкод, які могли вплинути на результати голосування під час його проведення, провести за рішенням Верховної Ради України повторне голосування без обговорення.

Частиною п'ятою статті 48 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що у разі, якщо в результаті вжитих головуєчим на пленарному засіданні заходів не забезпечено припинення порушення Регламенту Верховної Ради України та не усунуто наслідків цього порушення при голосуванні за закон, постанову чи інший акт Верховної Ради України в цілому або якщо головуєчий на пленарному засіданні залишив заяву без розгляду, народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи протягом двох робочих днів подає Голові Верховної Ради України відповідну заяву.

Одночасно народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи вносить проект постанови Верховної Ради України про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття закону, постанови чи іншого акта Верховної Ради України в цілому (частина шоста статті 48 Регламенту Верховної Ради України).

Отже, положеннями частин третьої – п'ятої статті 48 Регламенту Верховної Ради України, передбачено право народного депутата України, іншого суб'єкта права законодавчої ініціативи чи його представника звернутися із заявою до головуєчого у зв'язку з порушенням Регламенту Верховної Ради України при розгляді й голосуванні питання саме на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Своєю чергою Комітет звернув увагу на те, що положення статті 48 Регламенту Верховної Ради України, які передбачають порядок скасування рішення Верховної Ради України, можуть бути застосовані у разі якщо порушення Регламенту Верховної Ради України мали місце при розгляді і голосуванні питання безпосередньо на пленарному засіданні Верховної Ради України, а не під час підготовки законопроекту в головному комітеті, зокрема і щодо строків надання народним депутатам України законопроектів, підготовлених до другого читання (стаття 117 Регламенту Верховної Ради України).

Комітет зауважив, що, згідно зі стенограмами триваючого пленарного засідання Верховної Ради України від 17 та 18 червня 2025 року, розміщеними на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, під час розгляду законопроекту (реєстр. № 11469) народні депутати України Бабій Р.В., Петруняк Є.В., Разумков Д.О. та Ніколаєнко А.І., ініціатори внесеного проекту Постанови (реєстр. № 11469-П1), не зверталися із заявою до головуючого на пленарному засіданні про порушення Регламенту Верховної Ради України при розгляді й голосуванні питання, як це передбачено частиною третьою статті 48 Регламенту Верховної Ради України. Проте, народний депутат України Разумков Д.О., один з ініціаторів внесеного проекту Постанови (реєстр. № 11469-П1), висловлювався щодо правового змісту законопроекту.

Також Комітет звернув увагу на те, що згідно з інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, про результати поіменного голосування за Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024) у другому читанні та в цілому, народний депутат України Загоруйко А.Л., яка є одним з ініціаторів внесеного проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 11469-П1), була відсутня.

Поряд з цим, народні депутати України Бабій Р.В., Загоруйко А.Л., Петруняк Є.В., Разумков Д.О. та Ніколаєнко А.І. внесли на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.06.2025 року про прийняття в другому читанні та в цілому Проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України (реєстр. № 11469 від 07.08.2024)» (реєстр. № 11469-П1 від 19.06.2025) та додали до супровідних документів заяву Голові Верховної Ради України про порушення Регламенту Верховної Ради України при розгляді й голосуванні зазначеного проекту Закону України.

Зокрема, у заяві, як і в пояснювальній записці, до проекту Постанови, зазначено, що: «..., – Ухвалення цього рішення відбулося із порушенням вимог Регламенту Верховної Ради України, зокрема, ч. 1 ст. 117, яка передбачає, що законопроект, підготовлений до другого читання, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за десять днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України...». Згідно з

карткою законопроекту та інформацією розміщеною на офіційному веб-сайті Верховної Ради України документи, підготовленого до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024), а саме: порівняльну таблицю, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього Комітетом подано 09 червня 2025 року та надано народним депутатам України 13 червня 2025 року.

Комітет зауважив, що надання народним депутатам України, підготовленого до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» (реєстр. № 11469 від 07.08.2024), висновку головного комітету та інших супровідних документів до нього, згідно з інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, не узгоджується з положеннями частини першої статті 117 Регламенту Верховної Ради України.

Водночас, Комітет привернув увагу до того, що відповідно до підпунктів 5, 6 пункту 1 Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» від 7 лютого 2023 року № 2912-ІХ, проект порядку денного на кожний день після перерви у триваючому пленарному засіданні готується Апаратом Верховної Ради України та подається для розгляду та схвалення Погоджувальною радою, як правило, не пізніш як за п'ять днів до дня засідання Погоджувальної ради. Засідання Погоджувальної ради проводиться, як правило, не пізніш як за два дні до дня продовження після перерви у триваючому пленарному засіданні. Пропозиції про зміни до проекту порядку денного на день після перерви у триваючому пленарному засіданні може бути подано не менш як двома депутатськими фракціями (депутатськими групами) у Верховній Раді України, до складу яких входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Згідно з положеннями частин дев'ятої та десятої статті 48 Регламенту Верховної Ради України, після розгляду відповідного проекту постанови Верховної Ради України в комітеті, до предмета відання якого належать питання регламенту, Верховна Рада України без голосування про включення до порядку денного розглядає його на пленарному засіданні. Обговорення питання щодо такого проекту постанови Верховної Ради України проводиться за скороченою процедурою. Рішення про скасування результатів голосування за закон, постанову чи інший акт Верховної Ради України в цілому приймається більшістю голосів народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, якщо інше не передбачено Регламентом Верховної Ради України.

Враховуючи вищевикладене, керуючись частинами третьою, п'ятою, шостою, дев'ятою та десятою статті 48 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про

скасування рішення Верховної Ради України від 18.06.2025 року про прийняття в другому читанні та в цілому Проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України (реєстр. № 11469 від 07.08.2024)», внесений народними депутатами України Бабієм Р.В., Загоруйко А.Л., Петруняком Є.В., Разумковим Д.О. та Ніколаєнком А.І. (реєстр. № 11469-П1 від 19.06.2025), і рекомендує Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення зазначеного проекту Постанови.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

